

การศึกษาปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12

A STUDY OF SCHOOL SAFETY PROBLEM AS PERCEIVED BY
ELEMENTARY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF NATIONAL PRIMARY
EDUCATION COMMISSION IN EDUCATIONAL REGION 12

สาธิต ละเอียด*

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ในด้าน การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน การจัดการเรียน

การสอนสวัสดิศึกษา การจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียนทั้งรายด้านและรวมทุกด้าน โดยจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางการบริหาร ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหาร กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขต

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษาและสันทนาการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี

การศึกษา 12 จำนวน 332 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนมีการรับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย ด้านการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา ด้านการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียนทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อรวมทุกด้านแล้วผู้บริหารโรงเรียนมีการรับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศต่างกันรับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนในด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย ด้านการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน และด้านการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางการบริหาร ขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน การรับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนในแต่ละด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัญหาในการจัดการเกี่ยวกับปัญหาทางสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะ

กรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 เรื่องการจัดสรรงบประมาณ ขาดการสนับสนุนจากรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบุคลากร ไม่เพียงพอ และขาดความรู้ บุคลากรไม่ให้ความสำคัญ ขาดสื่อและอุปกรณ์สำหรับสอนนักเรียน ขาดแนวทางและคู่มือวางแผนเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงานสวัสดิภาพ และขาดการร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียน

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and to compare the school safety problems in each and all aspects of school environmental safety control, school safety service, safety education and school safety administration, according to the perception of the elementary school administrators in the elementary schools under the jurisdiction of the Office of National Primary Educational Commission in Educational Region 12, classified by sex, age, level of education, administrative status, school size and administrative experience of the elementary school administrators. The sample consisted of 332 elementary school administrators which were randomly selected from the elementary school administrators under the jurisdiction of the Office of National Primary Educational Commission in Educational Region 12. Questionnaire created by the researcher was used for data collection. The One Way ANOVA and t-test were performed to analyze the data.

The results found that :

1. The perception of the school administrators in the aspect of school environmental safety control, school safety offering, school safety education, and school safety administration were in the middle level consequently. It means all aspects were in the middle level.

2. The perception of the school administrators, who were different in sex, on the problems on school environmental safety control, school safety service and school safety administration were significantly different at 0.01 level, but on safety education was insignificant. The perception of school administrator different in age, level of education, administrative status, school size, administrative experience, perceived the school safety problems were, statistically, insignificantly different.

3. The problems about the safety administration in school, according to the perception of the elementary school administrators were on: the budgeting; the lack of supporting from the government and related organizations; the lack of staff ; the lack of teaching materials, guiding and planning of safety administrative structure; and the lack of staff participation.

ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งใน

การพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานของการพัฒนาทางด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต เนื่องมาจากการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างเสริมความรู้และความสามารถของคนในชาติ ให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการทางวัฒนธรรม รวมทั้งความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในโลกปัจจุบัน การจัดการศึกษาในระดับต่างๆ นั้น การศึกษาระดับประถมศึกษา นับว่ามีความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากเป็นการศึกษาที่สร้างกำลังคนส่วนใหญ่ของประเทศ และเป็นการศึกษาภาคบังคับที่ปวงชนชาวไทยทุกคนพึงได้รับ ดังนั้นคุณภาพของการศึกษาในระดับประถมศึกษา จึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ต้องได้รับการพัฒนาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (สินินุช วิริยะประสาธ, 2533: 1) สิปพนนท์ เกตุทัต (2524: 7) ได้กล่าวว่ารัฐควรเร่งรัดปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาในระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้พร้อมที่จะเผชิญกับสภาพการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับการพัฒนากำลังคนในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)

จากสภาพทางด้านคุณภาพการจัดการประถมศึกษาทั้งในระดับประเทศและในระดับเขตการศึกษาจะเห็นว่าปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งก็คือ ปัญหาอุบัติเหตุในเด็กวัยเรียนและอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในเด็กวัยร่น จากสถิติสาธารณสุขโดยทั่วไปปรากฏว่าในแต่ละปีเด็กวัยเรียนต้องเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุมากกว่าสาเหตุอื่นๆ รวมกัน อุบัติเหตุที่มักพบบ่อยในเด็กวัยเรียน ได้แก่ การพลัดตกหกล้ม การถูก ของมีคมบาด การถูกรถชน การจมน้ำ การถูกไฟฟ้าดูดหรือช็อต การกินยาพิษหรือสารพิษเป็นต้น สำหรับสถานที่ที่เด็กวัยเรียน

ประสบอุบัติเหตุก็มีทั้งที่บ้าน ที่โรงเรียนและในชุมชนหรือ สาธารณสถาน โดยเฉพาะที่โรงเรียน อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในเด็กกลุ่มนี้มักมีสาเหตุ เนื่องจากความประมาทเลินเล่อทำให้ขาดความยังคิดขาดความ ระมัดระวัง รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ตลอดทั้งการกระทำที่ไม่ปลอดภัยขาดความชำนาญมีทักษะไม่เพียงพอ อันเนื่องมาจากสภาพร่างกายและจิตใจไม่เหมาะกับการทำกิจกรรม ซึ่งในบางครั้งอาจเกิดจากสภาพสิ่งแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย เป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย จากที่กล่าวมาทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ให้ผู้บริหารและครูทั้งหลายได้นำไปใช้ประกอบการพัฒนา ปรับปรุงและแก้ไขงานสวัสดิภาพในโรงเรียนประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในอันที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันทั้งบุคลากรภายในและภายนอกองค์การรวมถึงความร่วมมืออันดี จากชุมชนในการที่จะมีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษาของชาติ ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สมควรจะได้ศึกษาปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องจะได้มี ข้อมูลสำหรับการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิภาพในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็นการสนองนโยบาย

เร่งรัดคุณภาพการศึกษาโดยตรง อันจะส่งผลให้นักเรียน มีคุณภาพตามจุดหมายของหลักสูตร การประถมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาสวัสดิภาพใน โรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ในด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย ด้านการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา ด้านการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียน และโดยรวมทุกด้านตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวม

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ในแต่ละด้าน และโดยรวมทุกด้าน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีสถานภาพตามตัวแปรดังต่อไปนี้

- 2.1 สถานภาพจำแนกตามตัวแปรเพศ
- 2.2 สถานภาพจำแนกตามอายุ
- 2.3 สถานภาพจำแนกตามระดับการศึกษา
- 2.4 สถานภาพจำแนกตามตำแหน่งทางการบริหาร
- 2.5 สถานภาพจำแนกตามขนาดของโรงเรียน
- 2.6 สถานภาพจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร

3. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการและ บริหารงานเกี่ยวกับปัญหา สวัสดิภาพในโรงเรียน ตาม การรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ใน 4 ด้านคือ การจัดสิ่ง แวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย การจัดบริการ ความปลอดภัยในโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษาและการจัดและบริหารงานสวัสดิ ภาพในโรงเรียน

ความสำคัญของการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาสวัสดิภาพใน โรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ เขตการศึกษา 12 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อ การแก้ไขปัญหาและปรับปรุงส่งเสริมงานสวัสดิ ภาพในโรงเรียนประถมศึกษา

2. เป็นแนวทางสำหรับบุคลากรผู้มีหน้าที่ ใน การปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนางานสวัสดิภาพ ในโรงเรียน พร้อมทั้งสนับสนุนและช่วยเหลือ ให้ทุกโรงเรียนในสังกัดสามารถจัดการเกี่ยวกับ งานสวัสดิภาพในโรงเรียนมีประสิทธิภาพเพิ่ม มากขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ในแต่ละด้านตามการรับรู้ของ

ผู้บริหารโรงเรียนที่มีสถานภาพต่างกันมีการรับรู้ แตกต่างกัน ตามตัวแปรดังนี้

1.1 สถานภาพจำแนกตามตัวแปรเพศ

1.2 สถานภาพจำแนกตามอายุ

1.3 สถานภาพจำแนกตามระดับการ

ศึกษา

1.4 สถานภาพจำแนกตามตำแหน่ง ทางการบริหาร

1.5 สถานภาพจำแนกตามจำนวนตาม ขนาดของโรงเรียน

1.6 สถานภาพจำแนกตามประสพ- การณ์ในการบริหาร

2. ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการ ศึกษา 12 โดยรวมทุกด้านตามการรับรู้ของผู้ บริหารโรงเรียนที่มีสถานภาพต่างกัน มีการรับรู้ แตกต่างกัน ตามตัวแปรดังนี้

2.1 สถานภาพจำแนกตามตัวแปรเพศ

2.2 สถานภาพจำแนกตามอายุ

2.3 สถานภาพจำแนกตามระดับการ

ศึกษา

2.4 สถานภาพจำแนกตามตำแหน่ง ทางการบริหาร

2.5 สถานภาพจำแนกตามขนาดของ โรงเรียน

2.6 สถานภาพจำแนกตามประสพ- การณ์ในการบริหาร

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาค้นคว้ามีขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา มุ่งศึกษาถึงปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ใน 4 ด้าน ดังนี้

1.1 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย

1.2 การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน

1.3 การจัดการเรียนการสอน สวัสดิศึกษา

1.4 การจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 จำนวน 1,922 คน จาก 1,922 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษา ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มมาขนาดละ 20% ของผู้บริหารแต่ละขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 332 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ตัวแปรที่สำคัญครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม มีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ มี 6 ตัวแปร ได้แก่

3.1.1 เพศ

3.1.2 อายุ

3.1.3 ระดับการศึกษา

3.1.4 ตำแหน่งทางการบริหาร

3.1.5 ขนาดของโรงเรียน

3.1.6 ประสบการณ์ในการบริหาร

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาสวัสดิภาพ

ในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

3.2.1 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย

3.2.2 การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน

3.2.3 การจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา

3.2.4 การจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ

ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดของโรงเรียน ประสิทธิภาพการบริหารของผู้บริหาร และลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 โดยมุ่งศึกษาในด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษาและการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียนลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (open ended) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารโรงเรียนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ เกี่ยวกับปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ได้อย่างเสรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 12 เพื่อขอความร่วมมือในการจัดส่งแบบสอบถามให้กับหัวหน้าการประม

ศึกษาอำเภอของแต่ละจังหวัดในเขต การศึกษา 12 และในกรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถาม คืนตามเวลาที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ทำการติดต่อกับผู้ที่ ยังไม่ได้ตอบกลับมา โดยขอรับแบบสอบถาม กลับคืนด้วยตนเอง เพื่อให้ได้แบบสอบถามครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในการศึกษา ค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูล เหล่านี้ตั้งแต่ 1 สิงหาคม 2543 ถึง 30 กันยายน 2543 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นฉบับสมบูรณ์ทั้งสิ้น 332 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.86

การจัดกระทำข้อมูล

1. เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์นำไปวิเคราะห์

2. นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ลงรหัสให้คะแนนตามน้ำหนักของแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

3. นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล ตามความมุ่งหมายและทำการทดสอบสมมติฐาน ของการศึกษาค้นคว้าต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยภาควิชาวิจัยและวัดผลทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สรุปผลการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เป็นเพศชายร้อยละ 91.00 เพศหญิงร้อยละ 19.00 อายุของผู้บริหารโรงเรียน อายุ 40 - 49 ปี ร้อยละ 60.20 และอายุ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 28.00 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาการศึกษาาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ร้อยละ 81.60 ปริญญาโท ร้อยละ 18.40

ตำแหน่งทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ครูใหญ่ร้อยละ 22.90 อาจารย์ใหญ่ ร้อยละ 46.10 ผู้อำนวยการ ร้อยละ 24.70 และผู้รักษากรรณในตำแหน่งผู้บริหารร้อยละ 6.30 ขนาดของโรงเรียนที่มีนักเรียน ต่ำกว่า 120 คน ร้อยละ 23.50 ขนาด 120 - 300 ร้อยละ 52.40 และมากกว่า 300 คน ร้อยละ 24.10

ประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน น้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 16.30 ประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป ร้อยละ 83.70 ตามลำดับ

2. การศึกษาปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ปรากฏว่า

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษารับรู้ ว่าปัญหาสวัสดิภาพด้านการจัด สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย 22 ข้อและโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษารับรู้ ว่าปัญหาสวัสดิภาพด้านการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน 18 ข้อ และ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษารับรู้ ว่าปัญหาสวัสดิภาพด้านการจัดการ เรียนการสอน สวัสดิภาพ 18 ข้อ และโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษารับรู้ ว่าปัญหาสวัสดิภาพด้านการจัด และบริหารงาน สวัสดิภาพในโรงเรียน จำนวน 20 ข้อ 19 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากข้อ 6 "ในปีการศึกษา 2542 ที่ผ่านมามีอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน" มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยและทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ที่มีสถานสภาพต่างกันตาม ตัวแปรปรากฏผลดังต่อไปนี้

3.1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสถานภาพจำแนกตามตัวแปรเพศ รับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน ดังนี้

(1) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนให้ปลอดภัย ผลการวิจัยพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่สำคัญระดับ 0.01

(2) ด้านการจัดบริการความปลอดภัย
ในโรงเรียนผลการวิจัยพบว่าแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

(3) ด้านการจัดการเรียนการสอน สวัสดิ
ศึกษา ผลการวิจัยพบว่าไม่แตกต่างกัน

(4) ด้านการจัดและบริหารงาน สวัสดิ
ภาพในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

(5) รวมทุกด้าน ผลการวิจัยพบว่า
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1.1 และ 2.1

3.2 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุก
กลุ่มอายุ คือ 20 - 29 ปี อายุ 30 - 39 ปี อายุ
40 - 49 ปี และอายุ 50 ปีขึ้นไป รับรู้ปัญหา
สวัสดิภาพในโรงเรียน ในแต่ละด้านและรวมทุก
ด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ข้อที่ 1.2 และ 2.2

3.3 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่
จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี และปริญญาโท
รับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนในแต่ละด้าน
และรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตาม
สมมติฐานข้อที่ 1.3 และ 2.3

3.4 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุก
ตำแหน่งทางการบริหาร คือ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่
ผู้อำนวยการ และรักษาการในตำแหน่งบริหาร
รับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนในแต่ละด้าน
และรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตาม
สมมติฐานข้อที่ 1.4 และ 2.4

3.5 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ทุก
กลุ่มขนาดโรงเรียน มี 3 ระดับคือ มีจำนวน
นักเรียนไม่เกิน 120 คน 121 - 300 คน และ

มากกว่า 300 คน รับรู้ปัญหาสวัสดิภาพใน โรงเรียน
ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ไม่แตกต่าง กัน
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1.5 และ 2.5

3.6 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุก
กลุ่มประสบการณ์ในการบริหาร คือ น้อยกว่า 5
ปี และ 5 ปีขึ้นไป รับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียน
ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1.6 และ 2.6

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยว
กับปัญหาสวัสดิภาพในการจัดการและบริหาร
เกี่ยวกับสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้
บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการ
ศึกษา 12

4.1 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยว
กับปัญหาการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย
มีดังนี้ ปัญหาด้านการจัดสรรงบประมาณ ขาดการ
สนับสนุนจากรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความ
สำคัญเป็นอันดับแรก และปัญหารองลงมาคือ
ปัญหาด้านการขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความ
สามารถในการดำเนินการ และด้านไม่มีการ
กำหนด แนวทางหรือวางแผนเกี่ยวกับโครงการ
และขาดความร่วมมือจากบุคลากรในสถานศึกษา
ตามลำดับ

4.2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยว
กับปัญหาการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน
มีดังนี้ ปัญหาด้านบุคลากร หรือครูอาจารย์มี
จำนวนน้อยไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึงเป็นอันดับ
แรกและอันดับรองลงมาได้แก่ ได้การจัดสรรงบ
ประมาณ ขาดการสนับสนุนจากรัฐ และ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และด้านครูอาจารย์ไม่ให้ความดูแลเอาใจใส่ และให้ความสำคัญในการรักษาความปลอดภัยตามลำดับ

4.3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา มีดังนี้ คือ ปัญหาด้านการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงเป็นอันดับแรก และปัญหาในอันดับรองลงมาได้แก่ ปัญหาด้านการขาดสื่ออุปกรณ์ในการให้ความรู้แก่นักเรียน และบุคลากรภายในสถานศึกษายังขาดการนำไปใช้ คือการนำไปปฏิบัติจริง ตามลำดับ

4.4 ข้อคิดและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียน มีดังนี้ ปัญหาด้านการจัดสรรงบประมาณ ขาดการสนับสนุนจากรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความสำคัญเป็นอันดับแรก และอันดับรองลงมาได้แก่ปัญหาด้านการไม่มีกำหนดแนวทางหรือวางแผนเกี่ยวกับโครงสร้างและขาดความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตลอดจนปัญหาด้านบุคลากรภายในสถานศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า สถานภาพที่ต่างกัน คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางการบริหาร ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ ในการบริหาร ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 12 มีผลต่อการรับรู้ปัญหาเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย การจัดบริการความปลอดภัย

ในโรงเรียน การเรียนการสอนสวัสดิศึกษา และด้านการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ยังพบปัญหาที่สำคัญในการจัดและบริหารงาน สวัสดิภาพในโรงเรียนคือ ปัญหาด้านขาดงบประมาณ บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันอุบัติเหตุ ขาดสื่อ สดททัศนวัสดุ ในการให้ความรู้กับครูและนักเรียน ขาดบุคลากร ที่มี ความรู้ความเข้าใจด้านสวัสดิภาพในโรงเรียน อย่างแท้จริงทำให้มีปัญหาต่อการปฏิบัติงาน และ ขาดการประสานงานที่ดีกับหน่วยงานนอกโรงเรียน ผู้วิจัยหวังว่าผลวิจัยนี้อาจใช้เป็นข้อมูล พื้นฐาน ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนางานสวัสดิภาพในโรงเรียน ที่ยังมีผู้สนใจทำน้อย และเป็นแนวทางในการ พัฒนางานสวัสดิภาพในโรงเรียนให้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และ หน่วยงานอื่นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรทำการศึกษาด้านการรับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในระดับอื่น ๆ ต่อไป เช่น ระดับอนุบาล ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เป็นต้น
2. ควรทำการศึกษาวิธีการพัฒนางานด้านสวัสดิภาพในโรงเรียน เช่น การสร้างชุดการสอน การสร้างโปรแกรม การใช้กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนางานสวัสดิภาพในโรงเรียน ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมพลศึกษา. (ม.ป.ป.). แนวทางการบริหารงานสุขศึกษา และสวัสดิศึกษาในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กรมพลศึกษา.

กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ. (2524). รายงานผลการวิจัยสภาพสวัสดิศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 7 และ 8 (เอกสารการวิจัย).

_____. (2525). รายงานผลการวิจัยสภาพสวัสดิศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 1, 5, 6 และ 12 (เอกสารการวิจัย).

นิภา มนูญปัจจุ และคณะ. (2522). การศึกษาเฉพาะกรณีเรื่องอุบัติเหตุในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542 ก). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2542. 19 สิงหาคม) ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 116 ตอนที่ 74ก.

_____. (2542 ข). คู่มือการประกันความปลอดภัยของนักเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการกรมสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ.

Florio, A.E. & Stafford, G.T. (1979). Safety education. New York: McGraw-Hill Co.

Marotz, L R. (1993). Health, safety and nutrition for the young child. New York: Delmar.

Strasser, M. K. et.al. (1965). Fundamentals of safety education. New York: The McMillan.

Worrick, W., & Wayne. (1975). Safety education: man his machines and his environment.

Engle Wood Cliff., N.J.: Prentice Hall.

